

Contactpersonen

Saskia van den Bos & Eva Snijders
Beleidsadviseurs

+31 620362858

+31 645591718

s.vandenbos@nvb.nl

snijders@nvb.nl

aan Ministerie van Financiën
datum 1 juli 2024
betreft Consultatiereactie NVB 'Wet rapportage hypotheekmarkt DNB'

Consultatiereactie

Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft met belangstelling kennisgenomen van het conceptwetsvoorstel 'Wet rapportage hypotheekmarkt DNB' (Wetsvoorstel). Graag maakt zij gebruik van de mogelijkheid om hierop te reageren.

De NVB vindt het belangrijk dat De Nederlandsche Bank (DNB) beschikt over bepaalde informatie voor haar statistische en financiële stabiliteitstaken. De NVB onderkent ook het belang van rapportages over de hypotheekmarkt in Nederland en realiseert zich dat banken hiervoor relevante data kunnen aanleveren.

De NVB vraagt echter aandacht voor de verhouding tussen de afdelingen financiële stabiliteit/statistiek en andere afdelingen, zoals toezicht, van DNB. De in het voorstel bedoelde rapportages zijn voor de stabiliteits- en statistische doelen van DNB. Het is dus niet de bedoeling dat gegevens die in dat kader worden opgevraagd bij een andere DNB-afdeling terecht komen als die afdeling zelf geen bevoegdheid heeft om deze gegevens op te vragen.

Daarnaast heeft de NVB bedenkingen bij de omvang en granulariteit van de datarapportages die onder dit Wetsvoorstel geïntroduceerd lijken te worden. Ook constateert zij dat DNB al toegang heeft tot (publieke) dataverzamelingen. Hierdoor zijn er wellicht goede alternatieven voor het verzamelen van nog meer granulaire data van banken en hun klanten.

Banken hebben de bescherming van de persoonsgegevens van hun klanten zeer hoog in het vaandel. Hoewel de NVB ziet dat de Minister in het Wetsvoorstel veel aandacht heeft voor privacy en klantbelangen, blijven er zorgen over de impact van het Wetsvoorstel voor gegevensbescherming en of de belangen van klanten van banken in afdoende mate worden beschermd.

De NVB zet ook vraagtekens bij de in het voorstel opgenomen mogelijkheid, dat ook andere partijen en internationale organisaties toegang tot de persoonsgegevens kunnen krijgen.

Tot slot vraagt de NVB aandacht voor de regeldruk die het gevolg is van nationale rapportages.

De NVB licht de zorgen van de banken hieronder in meer detail toe.

Onvolledige consultatie

Op basis van het Wetsvoorstel is onduidelijk welke hypothecaire data exact gerapporteerd zullen moeten worden, of die data verschillen van de aan de AFM (en andere instanties) te rapporteren data en hoe DNB is gekomen tot deze datapunten. Omdat de relevante algemene maatregelen van bestuur (AMvB) nog niet zijn geconsulteerd, kan op dit moment onvoldoende

beoordeeld worden hoe de nieuwe rapportageplichten zich verhouden tot al bestaande rapportageplichten, en kunnen nut en noodzaak minder goed worden beoordeeld. Bovendien is het nu evenmin mogelijk de impact op de privacy van hypotheekklanten volledig te beoordelen. Tot slot is inzage in de daadwerkelijke datalast ook belangrijk om de administratieve lasten te kunnen beoordelen.

Vraag: De NVB verzoekt de Minister de AMvB's alsnog (op korte termijn) in consultatie te brengen, inclusief onderbouwing voor de op te vragen datapunten, om zo het wetsvoorstel in zijn geheel te kunnen beoordelen.

Verhouding Bankwet met het toezicht op banken

In de Bankwet staat dat DNB gegevens die zij heeft verkregen voor statistische of financiële stabiliteitsdoeleinden, kan verstrekken aan organisatieonderdelen van DNB die zijn belast met een andere taak, zoals het onderdeel van DNB dat zich bezighoudt met het prudentieel toezicht, mits deze data afkomstig zijn van onder toezicht staande instellingen. De gedachte achter deze bepaling is dat de toezichtsafdeling van DNB de betreffende informatie ook zelfstandig kan verkrijgen van onder toezicht staande instellingen op grond van een toezichtwet, bijvoorbeeld de Wet op het financieel toezicht (Wft). Deze bepaling voorkomt hiermee onnodige administratieve lastenverzwaring voor onder toezicht staande instellingen door extra informatieverzoeken¹.

Dataverstrekking onder de Bankwet kan, gelet op het bovenstaande, niet eigenstandig tot doel hebben om voor het toezicht te dienen. Dat de data bij de toezichtsafdeling terechtkomen, is puur een bijeffect van het feit dat de Centrale Bank toch al over de data beschikt. Daarbij geldt als gezegd dan nog wel de voorwaarde, dat de toezichtsafdeling ook zelfstandig de bevoegdheid heeft de dataset op te vragen. Als aan deze voorwaarde niet wordt voldaan, zou de toezichtsafdeling op oneigenlijke wijze data verkrijgen.

De NVB is van mening dat niet wordt voldaan aan de voorwaarde, dat de toezichtsafdeling ook zelf de bevoegdheid heeft om deze rapportageplicht op te leggen en dus periodiek granulaire hypothecaire data te vorderen.

Rapportageverplichtingen die op banken rusten in het kader van het toezicht zijn uitvoerig en gedetailleerd voorgeschreven in de Verordening kapitaalvereisten en daarop gebaseerde gedelegeerde regelgeving. Het gaat hier, mede gezien het streven naar uniformiteit, harmonisatie en lastenverlichting op dit terrein van het zogeheten 'single rule book', om maximumharmonisatie. Tegen deze achtergrond is bijv. in artikel 130 van het Besluit prudentiële regels Wft bepaald, dat de door de genoemde financiële ondernemingen te verstrekken staten uitsluitend de in dat artikel genoemde gegevens omvatten. De toezichthouder kan de nu voorgestelde rapportageplichten daarom niet opleggen op grond van een toezichtwet. Een dergelijke rapportageplicht is nooit noodzakelijk geacht. De toezichthouder kan bij vragen of zorgen bij een specifieke instelling ad hoc informatie opvragen om het toezicht te kunnen uitoefenen.

Vraag: De NVB verzoekt de Minister te reflecteren op het bovenstaande. De NVB vraagt de Minister te overwegen om art. 9e, tweede lid, van de Bankwet aan te passen om te voorkomen dat door de banken te rapporteren data op oneigenlijke wijze bij de toezichthouder, DGS- autoriteit of afwikkelingsautoriteit terecht komen en mogelijk zelfs doorverstrekt (kunnen) worden aan andere nationale of Europese toezichthouders of organisaties.

¹ Wijzigingswet financiële markten 2015, TK 33918, nr. 3.

Noodzaak gegevensverzameling

Noodzaak gegevensverzameling: algemeen

De NVB merkt op dat DNB's bevoegdheid om gegevens op te vragen voor het maken van statistieken en economische analyses voor haar financiële stabiliteitstaak of om te voldoen aan informatieverzoeken van internationale organisaties zoals in de Bankwet opgenomen, een soort 'restbevoegdheid' is. De NVB verwijst naar artikel 9d, tweede lid, van de Bankwet en de toelichting daarbij. De wet voorziet in een getrapte benadering waaronder DNB pas in laatste instantie private partijen zal vragen om gegevens. Eerst zal DNB nagaan of er gegevens beschikbaar zijn binnen de eigen organisatie of binnen het Europees Stelsel van Centrale Banken. Als dat niet het geval is, treedt DNB in overleg met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) of gebruik kan worden gemaakt van gegevens waarover het CBS beschikt. Indien het CBS niet over de noodzakelijke gegevens beschikt, kan DNB bijv. de Belastingdienst, het Kadaster, de Kamer van Koophandel of het Bureau Krediet Registratie vragen.

De getrapte benadering is niet terug te zien in het Wetsvoorstel, maar is uitermate relevant. Het Wetsvoorstel lijkt te suggereren dat banken bijvoorbeeld het energielabel van woningen moeten gaan rapporteren, maar de bronadministratie van het energielabel berust niet bij de banken maar bij een overheidsinstantie. DNB moet de labels daarom bij deze instantie ophalen.

De toelichting bij de Bankwet vermeldt ook dat DNB in het geval van gegevensverzameling bij private partijen, indien mogelijk, aansluiting zoekt bij de automatisering van de betreffende private partij. Of de voorgestelde rapportages voldoen aan dit criterium, kan niet getoetst worden nu de relevante AMvB ontbreekt.

Vraag: Hoe wordt gewaarborgd dat de administratieve belasting die samenhangt met de rapportageplicht minimaal is en dat de getrapte benadering gevolgd wordt?

Noodzaak gegevensverzameling: stabiliteitstaak

De Minister stelt dat DNB de granulaire gegevens over hypothecaire leningen nodig heeft voor haar stabiliteitstaak. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat de wetgever de stabiliteitstaak van DNB vooral in de context van het financiële stelsel 'als geheel' plaatst. Systeemrisico is niet de optelsom van de risico's bij individuele instellingen, die af te leiden zijn uit de toezichtrapportages. Om het systeemrisico te bepalen is inzicht nodig in de onderlinge uitzettingen die financiële instellingen op elkaar hebben, alsmede in hun gevoeligheid voor ontwikkelingen op de nationale en internationale financiële markten. Hiermee komt in beeld hoe deze instellingen met elkaar verweven zijn en waar zich mogelijke concentratie- en systeemrisico's bevinden. Bovendien is het van belang zicht te hebben op instellingen die niet of nauwelijks onder toezicht staan, zoals schaduwbanken.²

De overige doelen die de wetgever in verband brengt met de verwerving en gebruik van gegevens door DNB zijn: 1) het tijdig kunnen signaleren van ontwikkelingen die relevant zijn voor de stabiliteit van het financiële stelsel in relatie tot microprudentiële toezichtinstrumenten (zoals het in dit verband door de wetgever genoemde opleggen van extra kapitaalbuffers en het in beeld krijgen van derivaten posities en internationale blootstellingen), 2) het kunnen inspelen op dienstverlening door minder of niet gereguleerde dienstverlening en 3) het kunnen informeren van internationale financiële organisaties als het IMF, de FSB en de BIS. De wetgever benadrukt dat hoofdstuk IIb in de Bankwet 1998 is ingevoegd om deze doelen te

² Kamerstukken II 2013/14, 33918, nr. 3, p. 7-8.

bereiken. Daarbij benadrukt de wetgever ook dat DNB daarvoor geen persoonsgegevens hoeft te krijgen.³

De visie van de wetgever komt overeen met DNB's eigen visie, waarin het begrip 'systeemrisico' de kern is⁴.

De NVB concludeert dat het begrip 'financiële stabiliteit' zeer ruim is, maar in ieder geval niet primair focust op onder toezicht staande instellingen maar op de wisselwerking en uitzettingen tussen verschillende actoren en sectoren in de economie. Gelet op het vorenstaande zien wij onvoldoende onderbouwing dat voor het bepalen van systeemrisico's een granulaire rapportageplicht, waarbij ook sprake is van persoonsgegevens, aan onder toezicht staande instellingen moet worden opgelegd.

Vraag: De NVB verzoekt de Minister in de toelichting te onderbouwen waarom juist wel wordt gekomen tot een granulaire rapportage aan (enkel) onder toezicht staande instellingen om systeemrisico's op te sporen. Hoe dient het verkrijgen van granulaire data van onder toezicht staande instellingen de doelmatigheid van hoofdstuk IIb van de Bankwet?

De NVB vraagt de Minister ook in te gaan op het volgende: uit het Wetsvoorstel Wet toezichtondersteunende rapportage AFM⁵ volgt dat de Minister in dat kader beoogt instellingen een aantal granulaire rapportageverplichtingen op te leggen *'voor het duiden van marktontwikkelingen en het identificeren van toezichtrisico's voor zover dit noodzakelijk is voor een doelmatige invulling van de ingevolge de wet aan de AFM opgedragen taak'*. Dergelijke rapportage kwalificeert de Minister als 'toezichtondersteunende rapportages'.

Aangezien de dataverzameling onder dit Wetsvoorstel en de dataverzameling voor de AFM beide tot doel hebben inzicht in de markt te krijgen, is het de NVB niet helder waarom de Minister de dataverzameling in dit geval onder de financiële stabiliteitstaak van DNB schaaft, maar in het geval van de AFM onder de toezichtstaak.

Vraag: De NVB verzoekt de Minister het verschil tussen toezichtondersteunende rapportages en rapportages in het kader van de financiële stabiliteit helder toe te lichten.

Noodzaak gegevensverzameling: statistische taak

De Minister stelt dat DNB granulaire gegevens over individuele hypothecaire leningen nodig heeft voor haar statistische taak. De NVB onderschrijft het belang van data om statistische analyses te maken. Tegelijk constateert de NVB dat DNB nu al diverse analyses en rapportages publiceert zonder de beschikking te hebben over de gevraagde data⁶.

DNB lijkt voor publicaties momenteel te putten uit enquêtes in de DNB Household Survey, die zijn uitgezet door Centerdata. Het gaat dan om reële kans-steekproeven van huishoudens uit het bevolkingsregister van het CBS, zodat samenstelling en representativiteit van het panel gewaarborgd is. Voor de financiële gegevens van huiseigenaren wordt ook vaak gebruik gemaakt van CBS-Microdata. Blijkbaar volstaat het combineren van bestaande databases om bijv. de LTI- en LTV-limieten van huishoudens te berekenen en om het maximale leenbedrag per huishouden te bepalen.

³ Kamerstukken II 2013/14, 33 918, nr. 3, p. 7-8.

⁴ [1506379-stabiliteit-kerntaken-web_tcm46-337344.pdf \(dnb.nl\)](#)

⁵ [Overheid.nl | Consultatie Wet toezichtondersteunende rapportage AFM \(internetconsultatie.nl\)](#)

⁶ Bijvoorbeeld: [rapport \(dnb.nl\)](#)

Vragen:

- Kan de Minister toelichten waarom de data noodzakelijk zijn voor de statistische taak en waarom de huidige methodiek waar –lijkt het- gebruik wordt gemaakt van analyses van steekproeven niet volstaat? Zal de huidige methodiek niet meer toegepast worden? Kan de Minister een overzicht geven van de bronnen die DNB al ter beschikking staan, zoals CBS micro-data, Kadaster en BGA? Op basis van dit overzicht zou kunnen worden bekeken waar exact een lacune bestaat en met welk niveau van granulariteit kan worden volstaan en wat de noodzakelijke periodiciteit kan zijn.
- De NVB vraagt de Minister tot slot hoe getoetst wordt dat behoefte aan deze gegevens bestaat en blijft bestaan. Zij verwijst ter inspiratie naar het kader waarbinnen het CBS opereert en waar bijv. sprake is van een vijfjaarlijkse externe evaluatie van de taken van het CBS.

Rechtsbescherming van instellingen

Aan het gebruik van digitale databestanden en databewerkingen in toezicht en besluitvorming zijn fundamentele rechtsbeschermingsrisico's voor burgers verbonden. Dergelijke risico's worden steeds meer onderkend en stellen eisen aan wetgeving en regels. De NVB wijst in dit opzicht op de aanbevelingen van de Raad van State over Digitalisering in wetgeving en bestuursrechtspraak in wetgeving en bestuursrechtspraak⁷. De Raad van State geeft, kort samengevat, aan dat zij het noodzakelijk vindt dat bij wetgeving met digitaliseringsaspecten aandacht bestaat voor hoe wetgeving zich verhoudt tot de (fundamentele) rechten van burgers. Hiervoor is noodzakelijk dat de belangrijkste (normatieve) afwegingen in de wet zelf gemaakt worden (primaat van de wetgever), dat in de toelichting bij de wet (verondersteld) te gebruiken automatische besluitvorming en algoritmen worden toegelicht, dat daarbij wordt ingegaan op transparantie, controleerbaarheid en rechtsbescherming en of dat er een uitvoeringstoets voorhanden is (uitvoerbaarheid).

De NVB begrijpt dat momenteel enkel sprake is van een consultatie, maar wil ook in dit stadium aandacht vragen voor de fundamentele rechtsbeschermingsrisico's.

De NVB gaat hierna in op de risico's voor de privacy van klanten. Zij vindt het echter ook belangrijk dat het Wetsvoorstel en de toelichting rekening houden met de risico's die grootschalig gebruik van digitale data door de toezichthouders oplevert voor onder toezicht staande instellingen. Het gaat daarbij onder meer om onjuiste en verouderde data, foutmarges, biasproblemen en het leggen van mogelijk onterechte causale verbanden en ontoereikende motivering van getrokken conclusies⁸.

Vraag: de NVB verzoekt de Minister toe te lichten hoe in dit Wetsvoorstel rekening wordt gehouden met de aanbevelingen van de Raad van State ten aanzien van de onder toezicht staande instellingen.

Privacy

De NVB deelt de mening van de wetgever dat de in het Wetsvoorstel genoemde granulaire data persoonsgegevens zouden kunnen betreffen en dat mitigerende maatregelen nodig zijn om de risico's vanuit het beschermingsrecht voor burgers zo goed mogelijk te beperken. Echter maakt de NVB zich zorgen om een aantal aspecten.

⁷ Publicatie Raad van State over digitalisering in wetgeving en bestuursrechtspraak - Raad van State

⁸ Proposal for a Regulation of the European Parliament and the Council amending Regulations (EU) No 1092/2010, (EU) No 1093/2010, (EU) No 1094/2010, (EU) No 1095/2010 and (EU) 2021/523 as regards certain reporting requirements in the fields of financial services and investment support.

Data minimalisatie (noodzaak-en proportionaliteitstoets)

Bij gebrek aan inzicht in de voorgestelde datapunten en bijbehorende onderbouwing is het niet mogelijk om te beoordelen in hoeverre aan het principe van dataminimalisatie wordt voldaan. Daarnaast kan zonder de relevante AMvB's niet beoordeeld worden, hoe de nieuwe rapportageplichten zich verhouden tot al bestaande rapportageplichten en kunnen nut en noodzaak evenmin goed beoordeeld worden.

Daarnaast vraagt de NVB zich af of het periodiek verstrekken van datapunten daadwerkelijk beter aansluit op het dataminimalisatie principe dan het verstrekken van data op grond van een uitvraag (mits dit op basis van een adequate grondslag plaatsvindt).

Gebruik gegevens door internationale organisaties

In de Bankwet is al de mogelijkheid opgenomen dat DNB gegevens waarover zij beschikt voor statistische of financiële stabiliteitsdoeleinden verstrekt aan bepaalde internationale organisaties. Onder dit Wetsvoorstel komen deze organisaties ook te beschikken over persoonsgegevens. Hierbij is de toegang tot de niet-geaggregeerde persoonsgegevens enkel mogelijk ten kantore van DNB, op systemen van DNB.

Vraag: De NVB verzoekt de Minister de huidige Bankwet en de voorgestelde aanpassingen kritisch te bekijken. Zij pleit voor heroverweging van het mogelijk maken van het delen van deze gegevens of een striktere inkadering dan nu het geval is en die in overeenstemming is met de belangen van de klanten van banken.

Risico op herleidbaarheid van en controleverlies over persoonsgegevens

Het doel van de verwerking van de datapunten lijkt ingekaderd te zijn. Door de mogelijkheid om de gegevens ook met andere afdelingen en organisaties te delen en door de onduidelijkheid omtrent de inhoud van de rapportageplicht (bij gebrek aan AMvB) is het echter onduidelijk welke afdelingen binnen en buiten DNB toegang zullen krijgen tot de gevraagde datapunten. Het risico op *function creep* is daarom aanwezig: het is niet duidelijk voor welke precieze doeleinden de granulaire informatie over de burgers gebruikt zal worden en door wie. Daarnaast lijkt niet uitgesloten dat op basis van mogelijke samenwerkingsverbanden met andere toezichthouders, zoals de AFM, deze gegevens ook met andere, nog onbepaalde, partijen gedeeld kunnen worden.

Ook de belangen van burgers (klanten van banken) zijn in het geding: zij verliezen zicht op wat er met hun gegevens gebeurt. Zij zijn mede daardoor niet (goed) in staat hun rechten en belangen uit te oefenen.

De NVB acht het bij dit Wetsvoorstel ook belangrijk dat de wetgever vastlegt hoe DNB omgaat met het verrijken en combineren van data en uitwisseling met andere nationale (bijv. CBS) en internationale autoriteiten.

De NVB herkent de waarborgen opgenomen in het Wetsvoorstel om de herleidbaarheid van de gepseudonimiseerde gegevens tot individuele burgers tegen te gaan. Gelet op de hoeveelheid aanwezige informatie bij DNB uit hoofde van haar bevoegdheden en de mogelijkheid dat andere afdelingen en internationale instanties toegang krijgen tot de data, vraagt de NVB zich af of deze maatregelen afdoende zijn. Het risico op heridentificatie blijft hoog.

Het risico van het centraliseren van persoonsgegevens

De risico's die relevante stakeholders en de privacy toezichthouders hebben gesignaleerd op het centraliseren van veel data punten (gepseudonimiseerde persoonsgegevens) lijken onvoldoende aandacht te hebben gekregen in de Memorie van Toelichting.

Het risico op lekken en de onvoorzienbare gevolgen voor klanten als de informatie gekoppeld kan worden met andere beschikbare informatie is aanwezig. De NVB kan op basis van de Memorie van Toelichting niet beoordelen of voldoende rekening wordt gehouden met de mogelijke negatieve gevolgen als de granulaire data lekken en sprake is van herleidbaarheid voor de individuen. Het bewaren en gebruiken van deze gegevens moet aan hoge beveiligingseisen worden voldaan; niet alleen technische, maar ook organisatorische maatregelen zijn daarbij essentieel.

Opmerkingen over de bewaartermijn

Het Wetsvoorstel lijkt onvoldoende onderscheid te maken tussen de bewaartermijn in verband met statistische en stabiliteitsdoeleinden. Voor zover de wet uiteindelijk het gebruik van deze datapunten door andere partijen of binnen DNB zou toestaan, vraagt NVB zich af of een dermate lange bewaartermijn hiervoor passend is.

Vragen:

- Kan de Minister, mede gelet op de mogelijkheid om datapunten te delen met internationale partijen, toelichten hoe gewaarborgd wordt dat het risico op heridentificatie zo laag mogelijk blijft?
- Kan de Minister verklaren waarom internationale partijen granulaire gegevens nodig hebben en hoe het verstrekken van deze gegevens zich verhoudt tot het geheimhoudingsregime onder de Bankenrichtlijn en de eis tot pseudonimisering?
- Kan de Minister een overzicht geven van bestaande mogelijkheden tot doorverstrekken, zoals de mogelijkheid tot gegevensdeling met de Europese Centrale Bank en EBA, ESMA en EIOPA? Hoe biedt dit Wetsvoorstel waarborgen tegen komende Europese initiatieven tot (verdere) gegevensdeling, en hoe wordt voorkomen dat de privacywaarborgen die dit Wetsvoorstel bevat, uiteindelijk alsnog worden doorkruist?
- Hoe wordt omgegaan met het risico op lekken dat centralisatie van persoonsgegevens met zich meebrengt, en de onvoorzienbare gevolgen voor klanten als de informatie gekoppeld kan worden met andere beschikbare informatie?
- Kan de Minister verklaren waarom geen onderscheid gemaakt wordt tussen de bewaartermijn voor statistische data en de bewaartermijn voor andere doeleinden?

Te rapporteren data over commercieel vastgoed

Banken verstrekken op grond van de Anacreditverordening maandelijks al granulaire gegevens met betrekking tot hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed aan DNB/ESCB voor de uitoefening van de statistische en financiële stabiliteitstaak. Volgens dit Wetsvoorstel zouden banken nu ook data over commercieel vastgoed aan DNB moeten gaan verstrekken.

Vragen:

- De NVB verzoekt de Minister toe te lichten waarom het noodzakelijk is dat de banken bovenop de EU verplichtingen ook nationale rapportageplichten opgelegd krijgen. Om misverstanden te voorkomen, verzoekt de NVB verder in de wet vast te leggen dat het alleen vastgoed in Nederland betreft.
- De NVB verzoekt de Minister tot slot te motiveren waarom de rapportageplicht alleen op banken komt te rusten. Banken hebben in dit segment niet het grootste marktaandeel, zodat dit tegenstrijdig lijkt aan het doel financiële stabiliteit of statistiek. De NVB herhaalt in dit kader, dat rapportages onder de Bankwet niet (mede) kunnen strekken tot het banktoezicht alsook het feit dat sprake is van maximumharmonisatie onder de Bankenrichtlijn, zodra extra rapportageplichten voor banken vanuit het toezicht niet opgelegd kunnen worden.

Samenhang met AFM-rapportage en Europese voorstellen over rapportages

AFM consultatievoorstel voor toezichtrapportages

De NVB wijst op de samenhang met het hierboven genoemde consultatiewetsvoorstel 'Wet toezichtondersteunende rapportage AFM' nu door DNB van onder toezicht staande instellingen te rapporteren data op grond van art. 9e, tweede lid, van de Bankwet verder verstrekt kunnen worden aan andere organisatieonderdelen van DNB, nl. de toezichthouder, de DGS-autoriteit en de resolutie autoriteit. In het tussen DNB en de AFM gesloten convenant hebben de toezichthouders verder bepaald dat bij hen aanwezige informatie in beginsel over en weer relevant voor elkaars taakuitoefening achten, zodat deze uit eigen beweging of op verzoek met de AFM kan worden gedeeld.

Vraag: De NVB verzoekt de Minister in te gaan op deze samenhang als hierboven geschetst: Is er een kans dat de onder de Bankwet te rapporteren data aan de AFM verstrekt worden? Hoe verhouden de doelen van de dataset die de AFM wil ontvangen zich tot de doelen van de DNB dataset? Hoe worden de belangen van de klanten van banken beschermd?

Europese voorstellen gericht op beperking rapportagelasten voor banken

Omdat de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank onderkennen dat de rapportagelast voor banken extreem hoog, complex en daarmee kostbaar is, zijn er vergaande initiatieven om te komen tot stroomlijning van de omvangrijke hoeveelheid rapportages. De NVB wijst op het Integrated Reporting Framework (iREF) initiatief en het Banks Integrated Reporting Dictionary (BIRD)⁹. De NVB wijst erop dat het toevoegen van nieuwe, nationale rapportages deze Europese initiatieven doorkruist. Naast deze twee wetsvoorstellen, is in Europa een voorstel Verslaggevingsverplichtingen¹⁰ gepubliceerd dat informatiedeling tussen autoriteiten moet vergemakkelijken of zelfs verplichten. Ook kunnen autoriteiten derden toegang verlenen tot door hen verkregen informatie.

De Minister licht bij dit Wetsvoorstel niet toe hoe hij rekening houdt met de genoemde initiatieven vanuit verschillende perspectieven, waaronder de waarborgen van banken en klanten voor bescherming van hun gegevens en belangen, de administratieve belasting, het doel van een bankenunie, etc.

Vraag: De NVB verzoekt de Minister nader toe te lichten hoe dit Wetsvoorstel zich verhoudt tot genoemde Europese initiatieven. De NVB vraagt hierbij uitdrukkelijk aan de Minister een horizonclausule in te bouwen in de wet of komende AMvB, die erop ziet dat de rapportageplicht ophoudt te bestaan, zodra vergelijkbare granulaire gegevens over hypotheek op basis van andere regelingen ook gerapporteerd moeten worden.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

In het Wetsvoorstel wordt vastgelegd dat de gegevens langs elektronische weg moeten worden gerapporteerd bij DNB en dat nadere regels gesteld kunnen worden over de wijze van elektronische verstrekking, de vorm waarin de gegevens moeten worden aangeleverd en de bij de verstrekking te gebruiken elektronische handtekening. De banken gaan ervanuit dat vastlegging van deze verplichting het gevolg is van de per 1 juli 2024 in werking te treden Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Webv). De banken nemen met instemming kennis van het feit dat DNB zich voorbereidt op de Webv. De banken roepen de Minister tegelijk op ook aandacht te besteden aan overige aspecten van de Webv, bijvoorbeeld het feit dat de technische eisen die DNB stelt niet onevenredig belastend mogen zijn.

⁹ [The Eurosystem Integrated Reporting Framework – an overview \(europa.eu\)](https://europa.eu)

¹⁰ [Banks' Integrated Reporting Dictionary \(europa.eu\)](https://europa.eu)

Wet Gegevensverwerking Samenwerkingsverbanden (WGS)

Op 18 juni 2024 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de Wet Gegevensverwerking Samenwerkingsverbanden¹¹ (WGS). Deze wet maakt het mogelijk dat DNB deelneemt aan samenwerkingsverbanden en dat zij informatie kan delen die zij op grond van de Wft en een aantal andere toezichtswetten heeft. Als hierboven gesteld, is het naar de mening van de NVB niet mogelijk dat DNB de onder dit Wetsvoorstel gevorderde rapportage kan opvragen onder de Wft of andere toezichtswetgeving, zodat geen samenloop met de WGS zou moeten bestaan. De NVB acht het belangrijk dat de Minister hier in ieder geval aandacht voor heeft.

Vragen: De NVB verzoekt de Minister nogmaals de Bankwet op het punt van delen van gegevens met de toezichtsafdeling te wijzigen zodat rapportages die onder de Bankwet verstrekt worden uitsluitend met de toezichthouder kunnen worden gedeeld indien desbetreffende rapportage ook opgelegd kan worden onder de Wft of andere relevante toezichtswetgeving. In ieder geval verzoekt de NVB de Minister aandacht te besteden aan de samenloop met de WGS.

De Wet open overheid

Vanwege het risico dat de gevraagde datarapportages openbaar moeten worden gemaakt op grond van de Wet open overheid, verzoekt de NVB de Minister te overwegen om het nieuwe art. 9da toe te voegen aan de geheimhoudingsplicht van art. 20 Bankwet.

Administratieve lasten

De administratieve lasten die gepaard gaan met dit Wetsvoorstel zijn moeilijk exact te bepalen omdat de AMvB ontbreekt.

De NVB verwijst in ieder geval naar hetgeen hierboven gesteld is over de getrapte benadering van gegevensverzameling onder art. 9d, tweede lid, van de Bankwet. De NVB gaat ervan uit dat de Minister bij het opstellen van die AMvB nagaat welke gegevens DNB kan ophalen bij (a) instellingen en diensten van het Rijk of bij zelfstandige bestuursorganen op het niveau van de centrale overheid; en (b) bij AMvB aangewezen rechtspersonen die een bij of krachtens de wet geregelde taak uitoefenen of geheel of gedeeltelijk, direct of indirect, worden bekostigd uit middelen van de Staat of uit de opbrengst van bij of krachtens de wet ingestelde heffingen.

De NVB gaat er ook vanuit dat banken alleen data hoeven te rapporteren waarover zij beschikken en dat zij geen informatie bij hun klanten hoeven op te vragen. Ook moet er genoeg tijd zijn voor de technische implementatie van de rapportages.

De NVB wijst er in het bijzonder op dat in artikel 9da lid 6 van de Bankwet wordt opgenomen dat een bank ook voor hypothecaire leningen verstrekt door niet bancaire dochtermaatschappijen met zetel in Nederland dan wel hypothecaire leningen waarvan de dochtermaatschappij de schuldeiser is, moet rapporteren. Hieruit volgt een forse lastenverzwaring voor banken. Daarom verzoeken de banken de Minister aan te geven, waarom niet bancaire dochters onder deze rapportageverplichting komen te vallen en wanneer deze verplichting van toepassing zal zijn.

Vraag: Aangezien de te rapporteren data ten algemene nutte gebruikt zullen worden, verzoekt de NVB in de AMvB regels te stellen met betrekking tot de soort kosten en de hoogte van de kosten die bij DNB in rekening mogen worden gebracht (art. 9d, vierde lid, Bankwet).

¹¹ Kamerstukken 35.447.